

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

(О. Б. Жильцов)
« _____ » 2018 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Виробнича практика зі спеціалізації

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	другого (магістерського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.00.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	<u>спеціальна психологія</u> (назва спеціалізації)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1695/18
Жильцов (прізвище, ініціали)
« _____ » 20 18 р.

Київ – 2018

Розробники:

Таран Оксана Петрівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Протокол від 30.08. 2018 р. № 8

Завідувач кафедри (підпис) (О. В. Мартинчук)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 016.00.01 Логопедія)

(назва освітньої програми)

03.09.2018 р.

Керівник освітньої програми (підпис) (Т.В. Скрипник)

Робочу програму перевірено

03.09.2018 р.

Заступник директора/декана (підпис) (Р. О. Павлюк)

1. Опис виробничої зі спеціалізації практики

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	виробнича зі спеціалізації	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6/180	
Курс	6	
Семестр	11	
Кількість змістових модулів з розподілом:	-	
Обсяг кредитів	6	
Обсяг годин, в тому числі:	180	
Форма семестрового контролю	ПМК	

2. Мета та завдання виробничої зі спеціалізації виробничої практики

Мета – ознайомити з практичними аспектами організації психологічної служби в спеціальних та інклюзивних закладах освіти; сприяти формуванню навичок взаємодії з дітьми, які мають особливі освітні потреби у ході їх психологічної діагностики, консультування, корекції та розвитку; сприяти набуттю вмінь та навичок психолого-педагогічного супроводу педагогів та батьків дитини з особливими освітніми потребами.

Завдання:

- формувати загальні компетентності: інформаційну, інформаційно-комунікативну, самоосвітню, проблемно-діагностичну, міжособистісну взаємодію, деонтологічну;
- формувати фахові компетентності: психолого-педагогічну, діагностико-аналітичну, консультативну.

3. Результати навчання під час проходження практики:

- уміти демонструвати ґрунтовні фахові знання і уміння у процесі забезпечення психолого-педагогічного супроводу осіб з тяжкими порушеннями мовлення з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб у закладах освіти;
- уміти демонструвати на достатньо високому рівні уміння проводити психолого-педагогічне обстеження осіб з особливими потребами та аналізувати його результати;
- уміти інтегрувати результати діагностування у процес складання психолого-педагогічного заключення;
- уміти демонструвати на достатньо високому рівні раціональний вибір методик і технологій корекції порушень когнітивного і мовленнєвого розвитку осіб з особливими освітніми потребами; уміти здійснювати корекційно-педагогічну діяльність в установах освіти;

- уміти здійснювати консультування осіб з особливими освітніми потребами, членів їх сімей з питань освіти, розвитку, сімейного виховання і соціальної адаптації;
- уміти демонструвати на достатньо високому рівні навички працювати самостійно та в групі під час педагогічної практики;
- уміти діяти згідно з принципами деонтології, пов'язаними з професійною діяльністю психолога спеціальних та інклюзивних закладів освіти; усвідомлення педагогічних, психологічних та соціальних наслідків у сфері професійної діяльності.

Посада: практичний психолог спеціальних та інклюзивних закладів освіти.

База практики: спеціальні та інклюзивні заклади загальної середньої та дошкільної освіти міста Києва.

1. Практичні завдання виробничої зі спеціалізації практики:

1. Скласти індивідуальний план роботи студента-практиканта.
2. Вивчити, проаналізувати та описати умови діяльності практичного психолога в спеціальному / інклюзивному закладі загальної середньої та дошкільної освіти (ознайомлення з документацією практичного психолога, посадовими обов'язками та організацією навчального і корекційно-розвивального процесу, особливостями професійного співробітництва в педагогічному колективі). Опис подається в щоденнику практики.
3. Здійснити комплексну діагностику психічних явищ у 3 дітей з особливими освітніми потребами (застосувати мінімум 3 діагностичні методики).
4. Написати розгорнуті психолого-педагогічні характеристики на 3 дітей з особливими освітніми потребами.
5. Розробити та провести корекційно-розвивальний захід для дітей з особливими освітніми потребами.
6. Провести консультування батьків дитини з особливими освітніми потребами.
7. Провести консультування педагога стосовно виховання та навчання дитини з особливими освітніми потребами.
8. Оформити звітну документацію.

2. Звітна документація:

1. Індивідуальний план студента-практиканта.
2. Щоденник проходження виробничої зі спеціалізації практики.
3. Звіт про проходження виробничої зі спеціалізації практики.

Структуровані описи, що додаються до звіту:

- 1) психолого-педагогічні характеристики дітей з особливими освітніми потребами (3 дитини);
- 2) описи результатів психологічної діагностики дітей з особливими освітніми потребами (3 дитини);

- 3) опис розроблення корекційно-розвивального заходу для дітей з особливими освітніми потребами;
 - 4) опис проведення корекційно-розвивального заходу для дітей з особливими освітніми потребами (це може бути розроблений студентом захід або запланований освітнім закладом);
 - 5) опис консультування батьків стосовно розвитку, навчання та виховання дитини з особливими освітніми потребами;
 - 6) опис консультування педагога стосовно виховання та навчання дитини з особливими освітніми потребами.
4. Характеристика на студента з місця проходження практики (заповнюється керівником від бази практики, з підписом та мокрою печаткою).
 5. Презентація результатів проходження виробничої зі спеціалізації практики студентів-практикантів на звітній конференції.

3. Критерії оцінювання практики:

Практичні завдання практики	Форма звітності	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
Відвідування настановної конференції	Фактична присутність	Присутність на настановній конференції	5
Складання індивідуального плану студента-практиканта	Таблиця (Додаток Б)	Структурованість	1
		Логічність	1
		Охоплює всі завдання практики	3
Написання психолого-педагогічної характеристики 3 дітей з особливими освітніми потребами	Структурований опис за зразком (Додаток Д.1-2)	Відповідність запропонованій структурі опису	5
		Змістовність та об'єктивність поданої інформації	10
		Виконання у повному обсязі (3 характеристики)	15
Психологічна діагностика (мінімум 3 методики) дитини з особливими освітніми потребами (3 дитини) (з описом результатів)	Структурований опис (Додаток Д.3)	Відповідність запропонованій структурі опису	5
		Адекватність підбору діагностичного інструментарію та його застосування	10
		Змістовність та об'єктивність опису результатів діагностики	10
		Виконання у повному обсязі (3 описи результатів психодіагностики)	15
Розроблення корекційно-розвивального	Структурований опис (Додаток Д.4)	Відповідність запропонованій структурі опису	10
		Змістовність та логічність	10

заходу для дітей з особливими освітніми потребами.		корекційно-розвивального заходу	
		Наявний авторський творчий підхід до викладу матеріалу	10
Проведення корекційно-розвивального заходу для дітей з особливими освітніми потребами.	Структурований опис та фото звіт (Додаток Д.5)	Відповідність запропонованій структурі опису	10
		Якість проведення заходу (оцінюється керівником від бази практики)	10
		Наявний фотозвіт та/або дидактичні матеріали	10
Проведення консультування батьків дитини з особливими освітніми потребами	Структурований опис (Додаток Д.6)	Відповідність запропонованій структурі опису	5
		Змістовність та логічність опису психологічної консультації	10
		Адекватність запропонованих рекомендацій	15
Проведення консультування педагога стосовно виховання та навчання дитини з особливими освітніми потребами	Структурований опис (Додаток Д.6)	Відповідність запропонованій структурі опису	5
		Змістовність та логічність опису психологічної консультації	10
		Адекватність запропонованих рекомендацій	15
Оформлення щоденника про проходження практики	Структурований опис (Додаток В)	Висвітлення виконання всіх поставлених завдань	10
Оформлення звіту про проходження практики	Структурований опис (Додаток Г)	Змістовність та логічність опису	10
		Висвітлення виконання всіх поставлених завдань	10
Захист проходження практики	Презентація результатів практики (групова)	Присутність на захисті практики	5
		Активність та змістовність у презентуванні результатів практики	15
<i>Разом: 250 балів</i> <i>Коефіцієнт: 2,5</i>			
Підсумковий рейтинговий бал			100

ДОДАТКИ

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Документація
виробничої практики зі спеціалізації

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Курсу, групи _____
(шифр і назва освітньої програми)

Спеціальності 016 Спеціальна освіта, освітньої програми 016.00.01 Логопедія

Київ – 20__

**Індивідуальний план
проходження виробничої практики зі спеціалізації**

Дата	Практичні завдання практики	Підпис керівника

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут людини

Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

ЩОДЕННИК

виробничої практики зі спеціалізації

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Курсу, групи _____
(шифр і назва освітньої програми)

Спеціальності 016 Спеціальна освіта, освітньої програми 016.00.01 Логопедія

Київ – 20__

Дата	Практичні завдання практики	Опис виконання	Самоаналіз

Примітки. Записи студента-практиканта про всі види діяльності протягом усього періоду проходження практики відображаються в щоденнику (аналіз умов діяльності психолога в освітньому закладі, особливості міждисциплінарної взаємодії, календарне планування, документація, методичне забезпечення тощо). Щоденники періодично перевіряються керівником практики та психологом закладу освіти.

ЗВІТ

про проходження виробничої практики зі спеціалізації

П.І.Б. студента _____

Курс, група _____

Спеціальність/освітній рівень _____

Медична установа _____

Період проходження практики _____

Керівник від кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти _____

Керівник від бази практики _____

/дата/_____
/підпис студента/

Примітка. У звіті у вільній формі студент висвітлює основний зміст і характеристику проведеної роботи. Аналізує власні досягнення та труднощі, які виникали під час виконання практичних завдань. Описує умови проходження практики і методичне забезпечення закладу освіти. Загальні висновки та пропозиції щодо організації та проведення практики.

Також, до звіту додаються структуровані описи: психолого-педагогічні характеристики дітей з особливими освітніми потребами (3 дитини); результатів психологічної діагностики дітей з особливими освітніми потребами (3 дитини); розроблення корекційно-розвивального заходу для дітей з особливими освітніми потребами; проведення корекційно-розвивального заходу для дітей з особливими освітніми потребами (це може бути розроблений студентом захід або запланований освітнім закладом); консультування батьків стосовно розвитку, навчання та виховання дитини з особливими освітніми потребами; консультування педагога стосовно виховання та навчання дитини з особливими освітніми потребами (Додаток Д).

СХЕМА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДИТИНИ**1. Загальні відомості про дитину**

- Прізвище, ім'я, по-батькові, вік.
- Відомості про родину та особливості сімейного виховання.
- Соціально-економічна характеристика родини.
- Найбільш авторитетні та найулюбленіші для дитини члени родини.
- Члени родини, з якими дитина проводить найбільше часу.
- Стиль сімейного виховання (гіперопіка, гіперпротекція, потурання).
- Стан здоров'я дитини (діагнози, особливості психофізичного розвитку).

2. Інформація про розвиток особистості дитини

- Індивідуальні особливості, які мали прояв ще в ранньому дитинстві.
- Динаміка і характер змін у процесі розвитку особистості дитини.
- Кризові і психотравмуючі ситуації в житті дитини (гострі чи хронічні).

3. Індивідуальні психологічні особливості особистості дитини

- Тип темпераменту, особливості вищої нервової діяльності (загальна активність, темпові характеристики діяльності, співвідношення збудження і гальмування, рухливість-інертність, витривалість, стресостійкість, інтровертованість-екстравертованість, адаптивність та ін.)
- Особливості емоційної сфери (переважаючий настрій, інтенсивність емоційних реакцій).
- Самооцінка (адекватна-неадекватна, завищена-занижена, впевненість у собі, своїх силах).
- Особливості характеру: сильні та слабкі сторони характеру.
- Сфера інтересів (шкільні і позашкільні захоплення та інтереси, наявність, стійкість, стереотипність, адекватність).
- Ставлення до провідної діяльності (навчання, гри) відповідно до віку.
- Пізнавальна активність. Здібності.
- Вольові якості (самоконтроль, наполегливість, цілеспрямованість, організованість, дисциплінованість, відповідальність).

4. Статус і особливості взаємостосунків у дитячому колективі: лідер (офіційний, неофіційний), прийнятий, ізольований, відкинутий; товариський, нетовариський; ініціативний, залежний, агресивний, соціальна компетентність тощо.

5. Рівень розвитку пізнавальних процесів: сформованість та особливості відповідно до віку, сприймання, пам'яті, уваги, мислення, уяви, мовлення, інтелектуальні здібності, обізнаність.

6. Складності у вихованні та навчанні дитини

- Характер складностей дитини (навчальні складності, відхилення в поведінці, емоційні проблеми, у чому вони проявляються).
- Аналіз причин ускладнень.
- Прогноз подальшого розвитку дитини.

7. Рекомендований індивідуальний підхід у навчанні та вихованні дитини

- Постановка навчальних і виховних задач у роботі з дитиною.
- Рекомендації педагогам.
- Рекомендації батькам.

Зразок оформлення психолого-педагогічної характеристики

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Прізвище, ім'я, по-батькові
учня/ вихованця, класу/групи, навчального закладу,
року народження

Наприклад:

Сидоренка Івана Петровича,
2012 року народження

Психолого-педагогічна характеристика складена:

(Прізвище, ім'я та по-батькові студента)

Курс _____ група _____

Інститут людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Дата складання _____ 20__ р.

Структурований опис психологічної діагностики

№	Структурна одиниця опису
2.	Мета діагностики
3.	Завдання діагностики
4.	Методи та методики діагностики (загальний опис)
5.	Суб'єкт діагностики (вік, особливості)
6.	Характеристика контакту з дитиною, особливості виконання нею діагностичних завдань
7.	Аналіз та інтерпретація кількісних та якісних показників
8.	Висновки та рекомендації для педагогів, батьків

Структурований опис розроблення корекційно-розвивального заняття

№	Структурна одиниця опису
2.	Мета
3.	Завдання
4.	Методи та методики (загальний опис)
5.	Суб'єкти впливу (вік, особливості)
6.	Умови проведення та обладнання
7.	Опис змісту корекційно-розвивального заняття

Структурований опис проведення корекційно-розвивального заняття

№	Структурна одиниця опису
2.	Мета
3.	Завдання
4.	Методи та методики (загальний опис)
5.	Суб'єкт впливу (вік, кількість, особливості)
6.	Умови проведення та обладнання
7.	Хід проведення заняття
8.	Характеристика контакту з дітьми, особливості виконання ними корекційно-розвивальних вправ
9.	Висновки та рекомендації для педагогів, батьків

Структурований опис консультування

№	Структурна одиниця опису
2.	Суб'єкт взаємодії (педагог, батьки, тощо)
3.	Проблема консультування
4.	Хід консультування (опис)
5.	Характеристика контакту у ході консультування
6.	Висновки та рекомендації для педагогів або батьків

ХАРАКТЕРИСТИКА
про проходження виробничої
практики зі спеціалізації
П.І.Б. студента
б курсу, _____ групи
спеціальності 016 Спеціальна освіта
освітньої програми 016.00.01 Логопедія
Інституту людини
Київського університету імені Бориса Грінченка

Результати проходження (*Прізвище та ініціали студента/ки*) виробничої практики зі спеціалізації (*назва установи, місто*) свідчать про те, що він/вона заслуговує оцінку – _____.

Керівник установи /посада/

МП

/підпис/

/ПІБ/

Керівник бази практики /посада /

/підпис/

/ПІБ/

Примітка. В характеристиці вказується хто, де, коли і з якою категорією дітей проходив практику. Висвітлюється основний зміст і характеристика проведеної студентом роботи. Аналізуються досягнення студента-практиканта і труднощі під час практики. Загальні висновки та особистісні досягнення студента-практиканта. Обов'язковим є наявність підписів та мокрої печатки.

Оціночний аркуш
Оцінювання навчальних досягнень з виробничої
практики зі спеціалізації студента групи _____

III

№ з/п	Вид діяльності	Форма звітності	Максимальна кількість балів	Бали	Підпис керівника
1.	Відвідування настановчої конференції	Фактична присутність	5		
2.	Складання індивідуального плану студента-практиканта	Таблиця	5		
3.	Написання психолого-педагогічної характеристики на 3 дитини з особливими освітніми потребами	Структурований опис	30		
4.	Психологічна діагностика (мінімум 3 методики) дитини з особливими освітніми потребами (3 дитини) (з описом результатів)	Структурований опис	40		
5.	Розроблення корекційно-розвивального заходу для дітей з особливими освітніми потребами.	Структурований опис	30		
6.	Проведення корекційно-розвивального заходу для дітей з особливими освітніми потребами.	Структурований опис та фотозвіт	30		
7.	Проведення консультування батьків дитини з особливими освітніми потребами	Структурований опис	30		
8.	Проведення консультування педагога стосовно дитини з особливими освітніми потребами	Структурований опис	30		
10	Оформлення щоденника практики	Структурований опис	10		
12	Оформлення звіту про проходження практики	Структурований опис	20		
13	Захист проходження практики	Презентація, виступ	20		

	Коефіцієнт =2,5		250		
	Підсумковий рейтинговий бал		100		